



משרד מנכ"ל המועצה

טלפון: 04-9539206, פקס: 04-9533856

ט"ז אדר תשע"ג
26 פברואר 2013

פרוטוקול מדיון מליאה שלא מן המניין
מתאריך ז' באדר תשע"ג - 17.02.2013

משתתפים: דוד אריאלי - יו"ר
דוד גבאי
שלמה מושיץ
נאוה סבר
שמואל שמחון
דוד חורש
עמית אבני
אבי בן-יוסף

לא השתתפו: ניקול דרזנר {התנצלה}
מנחם גילה
אריה סוזין

נוכחים: יאיר אודם - מנכ"ל המועצה
זאב זימל - גזבר המועצה
מריוס ראפ - מהנדס המועצה
עו"ד עודד רומנו - יועמ"ש
רפי מלמד - מבקר המועצה
לאה דהאן - ע" מנכ"ל

אורחים: רפי רגב - תש"ן
יואב פיסטינר - תש"ן
עופר דרסלר - מנכ"ל איגוד ערים לאיכות סביבה
ורד רום - סגנית מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה
חברי הקואליציה לבריאות הציבור

הישיבה נפתחה בשעה 19:00.

ראש המועצה: אני פותח את ישיבת המליאה שלא מן המניין, שכונסה לבקשת ארבעה חברים. רקע: בשנת 2009 נערך סיור של נציגי המועצה עם נציגי מינהל מקרקעי ישראל, בין היתר גם ביחידת שטח בגודל של 94 דונם, שנמצאת מול הכניסה למכללת "אורנים". שטח זה שימש בחלקו כמעברה. מנהל מחוז חיפה בממ"י סיפר, שמדובר ביחידת שטח שמיועדת לנופש וספורט ושווקים שנעשו בעבר לגביו כשלו. הוא הציע לייצר שינוי ייעוד מנופש וספורט למגורים, על-מנת לנסות להשתמש בשטח הזה למטרה מועילה, ולמנוע מצב שהשטח יעמוד כאבן שאין לה הופכין. ממ"י התחיל



קרית-טבעון

שאינן לה הופכין. ממ"י התחיל את תכנון הפרוייקט לשכונה העתידית, ובמסגרתו נדרשו התייחסויות של המשרד להגנת הסביבה והכנת סקר סיכונים. סקר סיכונים אחד הוכן ע"י מינהל מקרקעי ישראל ואילו את השני הכינה חברת תש"ן. אז עלתה סוגיה שבעצם יש פרובלמטיקה גדולה מאוד בעצם בניית השכונה ובחייה השוטפים, כל עוד חוות המכלים נמצאת שם. כתוצאה מכך, הגענו להבנה עם ממ"י, בידיעת תש"ן, שאנחנו מקפידים את הפרוייקט. למעשה אולי נשלים את תכנונו, אבל שווקו יידחה עד לעת שחוות המכלים תעזוב את המקום ולא תהיה כאן יותר. כך בעצם התמודדנו עם הסיכון וזו בעצם האמירה הכי חשובה, לדעתי, לגבי הישיבה הזו. מהסיבה הזו לא כל כך ברורה לי טיבה של הישיבה, אבל אנחנו מכבדים את הבקשה ואנחנו נאפשר דיון מכובד. אנחנו התייחסנו לבקשה בצורה מכובדת וביקשנו מאנשי תש"ן להגיע לכאן ואני מודה להם על היענותם וגם למנכ"ל איגוד ערים לאיכות סביבה - מר עופר דרסלר ולגב' לורד רום - סגניתו.

נאות סבר : מציגה מצגת:





הוכנו שני סקרי סיכונים לבחינת טווח הסיכון של חוות המכלים
באלרואי:

1. תיאור ההשפעות הסביבתיות, פרק ג' חוות דעת סביבתית
לשם שפר איכות סביבה בע"מ, 2011 (בוצע עבור מנהל
מקרקעי ישראל)
2. תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ, אתר אלרואי, סקר סיכונים, 19
הנדסה וניהול בע"מ, 2010 (בוצע עבור תש"ן).

סקר סיכונים מנהל מקרקעי ישראל, מחצאים עיקריים





סקר סיכונים מנהל מקרקעי ישראל, ממצאים עיקריים

1. בוצעה הערכת סיכונים לגבי המכלים הסמוכים לשטח התכנית (לא בוצע לגבי המכל הקרוב לאלרואי)
2. כדי לקבל אומדן לטווחי הסיכון המרביים בוצעה הערכת סיכונים לגבי החומר המסוכן ביותר (בנוזין) באחסון בנפח המרבי של המכל הקרוב ביותר לתחום התכנית
3. יש לציין כי הערכת הסיכונים המוצגת להלן, בהיותה הערכת סיכונים ראשונית מבוססת על תרחישים שנקבעו על ידנו כתרחישים סבירים לאירוע חומ"ס בחוות מכלים כזו

סקר סיכונים מנהל מקרקעי ישראל, ממצאים עיקריים

- הסיכון העיקרי נובע מהאפשרות להתלקחות והיווצרות של שרפה של כלל תכולת הדלק שהצטבר עקב השפך שרפה שתצור קרינת חום ("ברכת אש")

תרחיש 4 - בריכת אש - מיכל בנוזן

אפקט	רדיוס סיכון
מוות פוטנציאלי בתוך 60 שניות	184 מטר
מוות דרגה שנייה בתוך 60 שניות	255 מטר

- סיכון נוסף נגרם בשל האפשרות להתנדפות של הפחמימנים הקלים, המהווים חלק מהדלק...היווצרות פיצוץ... יוצר על לחץ אשר עלול לגרום לפגיעה בנפש וברכוש: אין רדיוס סיכון לפיצוץ מסוג זה
- רעילות של ענן הבנוזן: 27-34 מ'



סקר סיכונים תש"ן, ממצאים עיקריים

- **הסיכון העיקרי נובע משפך דלק והצתה**
- **סוגי הסיכון לחיי אדם, כפי שהתקבלו רלוונטיים לחשיפה ישירה ורצופה של בני אדם למשך 8 דקות ויותר**

טבלה 2: טווחי סיכון דטרמיניסטיים

מס' תרחיש	תאור תרחיש	טווח סיכון (מטר)
1	שפך ושריפה בשטח מאצרת מיכל	427
2	שריפה בגג מיכל	252
3	שפך ושריפה בשטח מאצרת מיכל	581
4	שריפה בגג מיכל	346

- **ההסתברות לפיצוץ ענן אדי דלק זניחה**

המלצות להקטנת רמת וטוחי הסיכון

סקר סיכונים מתיי (תמצית, המלצות מלאות מפורטות בסעיף 3.1.6):

1. השבתת מכלים בודדים
 2. הקטנת כמויות החומרים המאוחסנים
 3. שינוי סוג החומרים המאוחסנים (פחות דליקים ונפיצים)
 4. הקטנת שטח הפנים של המאצרות (משמעותי ביותר)
 5. שיפור אמצעי הניטור, הפיקוח והבקרה
 6. הגשת תכניות להיתר בניה למבנים הנמצאים בטווח של 250 מ' ומטה מהמכל הקרוב ביותר הנמצא בשימוש בפועל תותנה בהכנת סקר סיכונים מפורט שיגדיר את טווחי הביטחון הנדרשים, בכפוף לכמויות הדלק שאוחסנו מאותה עת ואילך, בנתונים הטכניים המפורטים ובפעולות לצמצום טווחי סיכון שנקטו עד לאותו שלב
- סקר סיכונים תש"ן (תמצית, המלצות מלאות מפורטות בסעיף 4.1.5 - 5.2 בספר:
1. עקב הקרבה היחסית של מכלי האחסון לאזורים מאוכלסים, מוצע לנקוט בגישה מחמירה לפיה יש למנוע כל אפשרות להיווצרות עננת גזים נפיצה, גם אם קיומה הינו תיאורטי
 2. בדיקת פוטנציאל היווצרות חשמל סטטי במתקנים
 3. בדיקה שגרתית של הצידוד, מערכת כיבוי אש ובקרה כל 6 חודשים
 4. התקנת אמצעים ומערכות בקרה למניעת גלישת ודליפת דלק, במיוחד בזמן שגרת תרגול נהלי חרום
 - 5.

נאום סבר: כמו שאמרת, הוכנו שני סקרים. פרק ג' - חוות דעת סביבתיות, הסקר הזה הוכן עבור מינהל מקרקעי ישראל בשנת 2011 והסקר השני הוכן עבור תש"ן. בשקף השלישי אנו רואים את רדיוס הסיכון, כולל רדיוס של 255 מ' סביב המכל הצפוני. הממצאים העיקריים של הסקר שנערך עבור המינהל, בעצם סקר סיכונים לגבי השכונה המתוכננת ולא לגבי המכל הקרוב באלרואי. הערכת טווח הסיכון נעשתה לגבי בנזן, שהוא חומר הדלק המסוכן ביותר שנמצא בחווה. כותבי המסמך כתבו שלפי התחשיב שהם קבעו, הנתונים סבירים לגבי חווה כזו. הסקר שנעשה עבור המינהל, קובע



קרית - טבעון

ש"הסיכון העיקרי נובע מהאפשרות להתלקחות והיווצרות של שריפת כלל תכולת הדלק שהצטברה עקב השפך. שריפה כזו תיצור קרינת חום {בריכת אש} "מה שרואים כאן, זה שהרדיוס של 184 מ' קובע שבתוך דקה - 60 שניות, האפקט יהיה מוות פוטנציאלי. ואילו ברדיוס של 255 מ' ייגרמו תוך דקה כוויות מדרגה 2 שעלולות לגרום למוות בהמשך. "סיכון נוסף נגרם בשל האפשרות להתנדפות של הפחמימנים הקלים, המהווים חלק מהדלק... היווצרות פיצוץ... יוצר לחץ שעלול לגרום לפגיעה בנפש וברכוש: אין רדיוס סיכון לפיצוץ מסוג זה". הרדיוס השלישי זה רעילות ענן בנזין שהטווח שלו נע בין 27-34 מ'. הסקר של תש"ן קובע ש"הסיכון העיקרי נובע משפך דלק והצתה ואת טווחי הסיכון לאדם למשך 8 דקות ויותר {שקף מספר 6}. אנו רואים בשקף שהטווח המקסימלי הוא מעל חצי קילומטר. גם הסקר הזה קובע כי ההסתברות לפיצוץ ענן אדי דלק זניחה. הסקרים האלה כללו גם המלצות להקטנת רמת וטווחי הסיכון {שקף מספר 7}, כשהממצאים של תש"ן נמצאים למטה. יכול להיות שהם יושמו וכדאי שנשמע דווח והתייחסות לאפשרות של פיצוץ כמופיע בסעיף 1: "עקב הקרבה היחסית של מכלי האחסון לאזורים מאוכלסים, מוצע לנקוט בגישה מחמירה לפיה יש למנוע כל אפשרות להיווצרות עננת גזים נפיצה, גם אם קיומה הינו תאורטי". לעומת זאת, ההמלצות של הסקר שנערך עבור המינהל, מחמירות יותר. הסקר של המינהל התייחס בעצם לשכונה העתידיה אך לא התייחס לאלרואי ולמכללת "אורנים", למרות שכפי שראיתם חלק ניכר של שטח מכללת "אורנים" וחלק ניכר מהאזורים הדרומיים של שכונת אלרואי מושפעים מהחווה ברדיוס הסכנה, מה גם שהסקר בוצע, כפי שאמרתי, לגבי המכלים הרחוקים יותר ולא לגבי המכל הקרוב לאלרואי. בסעיף 6 כתוב: "הגשת תוכניות להיתר בניה למבנים הנמצאים בטווח של 250 מ' ומטה מהמכל הקרוב ביותר הנמצא בשימוש בפועל, תותנה בהכנת סקר סיכונים מפורט שיגדיר את טווחי הביטחון הנדרשים". זאת אומרת שאם מודדים את הטווח מהמכל הקרוב יותר לאלרואי, טווח ההשפעה על שכונת אלרואי גדל בהרבה. כמו כן, מפורטים פה סניפים לגבי הקטנת טווח רמת הסיכון ע"י השבתת מכלים בודדים, הקטנת כמויות החומרים המאוחסנים, שינוי סוגי החומרים המאוחסנים {פחות דליקים ונפיצים}, הקטנת שטח הפנים של המאצרות {הסקר קובע שלסעיף הזה יש משמעות רבה מאוד}, שיפור אמצעי הניטור, הפיקוח והבקרה. אנחנו למעשה ביקשנו את שני הסקרים הללו מאז שנודע לנו על קיומם לפני כשנה וחצי. פנינו לראש המועצה בנושא מספר פעמים וראש המועצה לא היה מוכן להציג לנו את הסקרים בטיעונים כאלה ואחרים ורק לפני שבועיים, כאשר איימנו בעתירה מנהלית, לפתע קיבלנו את הסקרים. אנו שואלים מה נעשה במשך שנתיים בנושא. מה עשית בשנתיים-שלוש שחלפו, לאור הממצאים החמורים שמוצגים כאן, מלבד לנסות להסתירם מאתנו.

ראש המועצה: הסיבה שהחומרים הללו לא הועברו לעיונכם, קשורה לכך ששני הסקרים והמסמכים הנלווים להם אינם מסמכי המועצה ואינם נכללים בזכות העיון. פנינו בעבר לגורמים הרלוונטיים ולא קיבלנו את אישורם לחשיפת המסמכים הללו. ברגע שקיבלנו את האישור - חשפנו אותם לעיונכם, כך שזה לא קשור לניסיון להסתרת מידע, כי אין לנו מה להסתיר.

נאוה סבר: סעיף 140 א' קובע חד משמעית, שיש לחשוף אותם בפנינו.

ראש המועצה: אני יודע בדיוק מה אומר הסעיף הזה. את מפריעה לי לדבר. אני נתתי לך לדבר 10 דקות ברציפות ואולי אף יותר ואני מבקש ממך לא



קרית - טבעון

לקטוע אותי. אני אומר לך ששני המסמכים הללו אינם מסמכי מועצה ולכן לא יכולנו להראותם.

נאוה סבר : הם היו ברשות המועצה.

ראש המועצה : אכן הם היו ברשות המועצה ואני מסביר שוב שאלו מסמכים שלא אנחנו ניפקנו, לא יצרנו, ולא שילמנו עבורם - ולכן אנו מחוייבים בקבלת אישור מהגופים הרלוונטיים ואכן ברגע שהאישור התקבל - קיבלתם את החומר.

נאוה סבר : זו הפרשנות שלך.

ראש המועצה : את מפריעה לי שוב! בוודאי שזו פרשנות שלי.

נאוה סבר : אבל היא לא נכונה.

ראש המועצה : הסקרים הללו הוכנו למטרה מאוד מסויימת. את שואלת מה עשיתי: קודם כל אחד הדברים הכי חשובים שעשיתי זה שהגעתי להסדר עם ממ"י, בידיעת ובהסכמת תש"ן, שהשכונה לא תשווק כל עוד תש"ן נמצאים שם. במקביל, צריך לזכור ש"לא אלמן ישראל" ויש את המשרד להגנת הסביבה, וכדי לוודא שנהגנו בסדר, שוחחתי היום עם מר שלמה כץ - מנהל המחוז. יצאתי מחוזק מהשיחה הזו, היות והמתקן הזה עומד בתנאים מאוד מחמירים של המשרד להגנת הסביבה. מדי שנה המשרד מנפק היתר מיוחד, שנקרא היתר רעלים. כל הפרובלמטיקות באשר הן, מוסדרות בהיתר הזה. חברת תש"ן הינה חברה קפדנית מאוד עם עמידה מאוד יפה בכל החובות המוטלות עליה עפ"י חוק, גם כלפי המשרד להגנת הסביבה וגם כלפי הרשות המקומית ולכן אנו סומכים את ידינו על המשרד שעפ"י חוק זוהי עבודתו לבצע את הפיקוח בדיוק לגבי הדברים שאת מדברת עליהם. לדעתנו, אנחנו שומרים בצורה מאוד יפה על הציבור, באמצעות הדיאלוג שיש לנו עם המשרד להגנת הסביבה שהוא מבצע את העבודה השוטפת לגבי היתר הרעלים בחוות המכלים. אנחנו חושבים שאנחנו פועלים כהלכה.

נאוה סבר : אמרת שהגעתי להסדר עם ממ"י ועם תש"ן שהשכונה החדשה לא תשווק כל עוד חוות המכלים נמצאת במקום. זה אומר שאכן קיימת סכנה.

ראש המועצה : אני לא מתכחש לסכנה הקיימת לגבי השכונה החדשה.

נאוה סבר : אבל עפ"י הסקר, קיימת סכנה לא פחותה, אולי חמורה יותר לשכונת אלרואי, כי כפי שאמרתי הסקר בוצע לגבי המכלים המרוחקים יותר משכונת אלרואי. מה לגבי תושבי אלרואי - מה איתם?

ראש המועצה : אני שמח שאת דואגת לתושבי אלרואי.

נאוה סבר : אני דואגת לכל אחד. גם לעובדים ולסטודנטים במכללת "אורנים" שמצאים בסכנה. האם הם לא זכאים לישון וללמוד בשקט?

ראש המועצה : המשרד להגנת הסביבה הוא משרד ברמה מקצועית מאוד גבוהה, שדואג לתושבי אלרואי לא פחות מכל אחד אחר. צריך גם לקבל דברים בפרופורציה, כי הוקמה שכונה לפני כמה שנים שגם היא לכאורה נמצאת בטווח הסיכון - שכונת יצחק שדה ועובדה שהיא הוקמה. יש מצבים שהמשרד מגביר את התקנים וכתוצאה מזה מתקבלות החלטות ומהבחינה הזאת הדאגה לתושבי אלרואי ולתושבי יצחק שדה ולסטודנטים ב"אורנים" ולכל מי שעובר במקום, נמצאת בפיקוח מאוד הדוק של המשרד להגנת הסביבה, באמצעות היתר הרעלים ובאמצעות פיקוח שוטף. אני לא רואה מה לא בסדר בזה.

נאוה סבר : זאת אומרת שמה שכתוב בסקרים האלה וכל מה שהראינו כאן שקיימת סכנת מוות וכוויות חמורות זה בעצם לא נכון?



קרית - טבעון

אתה מטיל את כל האחריות על המשרד להגנת הסביבה, אבל בעצם אתה ראש המועצה ועליך לדאוג שהדברים האלה לא יקרו.
ראש המועצה: אני סומך את ידי על המשרד להגנת הסביבה. התשובה היא כן.

נאוה סבר: הייתי מצפה ממך כראש מועצה, שתדאג לתושבים הללו ולא רק תסמוך על גוף אחד.

ראש המועצה: אני חשבתי שמטרת הישיבה זה לא לנגח אותי, אלא לדבר בצורה עניינית.

נאוה סבר: זה ממש לא לנגח אותך. אתה פשוט מתחמק. קיימת סכנת מוות לתושבים ואתה מתכחש לזה.

ראש המועצה: אני ממש לא מתכחש לזה. אני טוען שהמשרד להגנת הסביבה שזאת חובתו, עושה את עבודתו בצורה מאוד טובה ולהערכת התושבים מוגנים באמצעות היתר הרעלים של המשרד להגנת הסביבה.

נאוה סבר: מה אומר היתר הרעלים?

ראש המועצה: אני מוכן אם את רוצה לכמת את הדברים.

נאוה סבר: חבל שהוא לא נמצא פה כעת. אתה נתלה בגורם שאינו נמצא פה.

ראש המועצה: נכון. אני נתלה בגורם הזה ואני סומך את ידי עליו.

נאוה סבר: אתה מסכן את התושבים פה.

ראש המועצה: אני כופר במה שאתה אומרת. אני לא מסכן את התושבים. התושבים נמצאים תחת פיקוח והגנה של המשרד להגנת הסביבה ואינני חפץ יותר בדיאלוג הזה.

שמואל שמחון: הסיכון הוא גם של שכונות סמוכות שקיימות היום. אני מבין שבזמנו כשבנו את גבעת הבריכות לא הייתה חובה לעשות סקר כזה. אנו רואים כעת שגם השכונות הקיימות הן בסיכון. יותר מזה: באחד הבתים התגלה בנזן בכמות גבוהה בהרבה מהתקן.

ראש המועצה: אני לא מסכים.

שמואל שמחון: המשרד להגנת הסביבה ביצע את הבדיקה הזאת.

ראש המועצה: המשרד ביצע בדיקה חד פעמית. אילו היו מבצעים את הבדיקה מספר פעמים, ניתן היה להגיע למסקנה. איגוד ערים לעומת זאת ביצע בדיקה שנתית כל יום והגיע לממצאים הרבה יותר מדויקים, בגלל שהוא ביצע 360 חזרות על אותה בדיקה חד פעמית שהמשרד להגנת הסביבה ביצע.

נאוה סבר: שלחתי את אותן בדיקות ליועץ מומחה בלתי תלוי וקביעתו הייתה הפוכה: קיימת סכנה מאחר ובנזן הוא חומר מסרטן בכל ריכוז.

ראש המועצה: אנחנו סומכים את ידינו על איגוד ערים לאיכות סביבה.

נאוה סבר: אז אנחנו סומכים את ידינו על גורם בלתי תלוי.

שמואל שמחון: כשרואים סקר כזה שנולד בעקבות הקמת שכונה חדשה, רואים את המשמעויות שלו, למרות שאני אישית לא זקוק לסקר כדי לדעת מה עלול לקרות. מזה עשר שנים שאני חבר מועצה, אני פועל בנושא הזה באופן חזק. אבל כשאתה רואה את הסקר הזה ואנחנו רואים אותו עכשיו, אנחנו צריכים לעשות פעולות חד משמעיות ולוחצות כדי שהמכלים יצאו מפה, כי הם מהווים סיכון לציבור וסיכון לשכונה. אם נמשיך לקבל מיני תפנוקים ומיני ממתקים מתשיין וכל מיני ימי כיף למיניהם, הם יישארו פה. אנחנו צריכים למרר להם את שהותם פה, בכדי שהם יצאו ולא יהיו בקרבת יישוב. אנחנו מבקשים את הסקרים הללו כשנתיים ולא מקבלים אותם אלא רק עכשיו. לכן, אנחנו רוצים לדעת מה עושים. אני לא רואה אותך פועל למען המטרה של הוצאת המכלים הללו מטבעון. אם כבר הישיבה הזו



קרית - טבעון

מתקיימת { למרות שאני לא הייתי שותף לבקשת הזימון } כדאי שנדע מה אתה עושה ומה אנחנו כמועצה עושים על-מנת שהמכלים הללו ייצאו מהיישוב הזה?

נאוה סבר : ומה אנחנו עושים בזמן שהם פה, כדי שהסיכון הזה יפחת?
ראש המועצה : לגבי מה נעשה כשהם כאן אני אתן לעופר דרסלר - מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה להתייחס. אנחנו הבענו את עמדתנו: יש תמימות דעים בינינו לבין תש"ן שחוות המכלים לא צריכה להיות בטבעון. לא נכון להפנות את זה אלי משום שהפרובלמטיקה בכלל קשורה בעלויות המימון של העברת הפרוייקט הענק הזה. בעצם זה קשור למשרד האוצר ולא לתש"ן, שהם בעצמם מאוד רוצים לעבור מפה.

שמואל שמחון : רק לחץ ציבורי יגרום לאוצר ולכל מי שצריך לתת את הכספים הללו לעשות זאת. יש להפעיל לחץ תקשורתי בכל ערוצי הטלוויזיה ובעיתונות.

ראש המועצה : אתה ונאוה תעשו את זה. זה בסדר. אני אוביל דברים שאני חושב שהם נכונים מבחינה ציבורית. אני חושב שתש"ן צריכים לעזוב את המקום הזה וגם הם חושבים כמוני. יחדיו אנחנו מנסים להביא את הדברים לידי כך שהם יתרחשו. יש דברים שעושים בפרהסיה ויש דברים שעושים אותם מתחת לפני השטח והם הרבה יותר יעילים. כרגע יש בעיה ואף נקבתי בה בצורה קונקרטי.

עופר דרסלר - מנכ"ל איגוד ערים : הסיכונים באלרואי היו גם לפני עשרים ושלושים שנה. מה שהשתנה זה לא הסיכון אלא צורת החישוב. בשנת 2001 נעשה כאן סקר שנקרא סקר הסתברותי ובעקבותיו היו ממצאים של המשרד להגנת הסביבה שיש סיכון במכלים. אחד הצעדים שננקטו להקטין את הסיכון, היה למלא בסולר ולא בבנוזין את שני המכלים 6 ו-7. על סמך זה השינויים האלה עמדו במגבלות התסקיר. בשנת 2011 המשרד שינה את השיטה ממודל הסתברותי למודל אחר. רק כתוצאה מהשינוי של המודל עכשיו הוא מוגדר כמסוכן. אני בדעה שכולם העלו כאן: שהיה רצוי מאוד שהמכלים לא יהיו פה אלא במקום אחר, אבל קודם כל צריך להבין שלא קרה משהו בשנה-שנתיים האחרונות. מה שקרה זה על הנייר - שינו את המודל. לפני כשנה וחצי כאשר היה לחץ ודיברו על העברת המכלים לקרקעות הצפון, ההתנגדות הכי קולנית באה מטעם הקואליציה פה בטבעון.

שמואל שמחון ונאוה סבר : ממש לא! זה לא נכון!

עופר דרסלר : אני לא אומר את זה בזלזול. אני רק מנסה להסביר שיש פרובלמטיקה בנושא הזה. אנחנו בודקים אם המקום עומד בתנאים של המשרד להגנת הסביבה או לא ואם הוא אינו עומד בתנאים, אנחנו מציפים את זה. אנחנו לא קובעים אם המכלים צריכים לעבור למקום כזה או אחר. לכן כשביקשו שנצטרף לנושא הזה סרבנו, כי אין לנו עמדה בנושא הזה. העמדה שלנו מסתכמת בבדיקות. הנושא השני ששמוליק העלה ובצדק, אלו בעיות סביבתיות אחרות, בעיקר של פליטת גזים אורגניים נדיפים - בנוזן מהמכלים. אני יכול להגיד לכם בוודאות שאנחנו עורכים כאן בדיקות קבועות. איננו יודעים איך המשרד להגנת הסביבה הגיע למדידה הזו. אנחנו בודקים את זה כבר שנים ואין חריגות. בגלל זהירות מונעת, רכשנו עוד ציוד יקר בניידת שנציב אותה כאן כדי לתגבר את הבדיקות. אני מזמין את כל מי שרוצה, או חושב שהבדיקות הללו מוטות, להצטרף לבדיקות האלה. סקר הסיכונים קיים. מה שהשתנה זה רק המודל. יכול להיות שלחץ ציבורי יוכל לזרז את העברת חוות המכלים. יכול להיות שהכוון צריך להיות אחר: לחשוב כיצד עוד ניתן למגן את השכונה. ישנם מספר יועצים יוצאי רפא"ל,



קרית - טבעון

שמטפלים בנושאים הללו, כמו במיכל האמוניה ומכלים אחרים, והם צברו ניסיון רב. יכול להיות שהם יוכלו להאיר את עינינו האם אפשר להבטיח את אלרואי עד שהחווה תצא מפה.

יואב פיסטינר - נציג תש"ן: אנחנו מדברים על סיכונים במצב קיים ובמצב עתידי. הסקר של תש"ן בוצע לפני הסקר של המשרד להגנת הסביבה. אלה לא המסקנות של הסקר. רק חלק מהן נאמן למקור.

נאוה סבר: הכול נאמן למקור. כל דבר שכתוב פה הועתק מתוך הדו"ח.

יואב פיסטינר: סעיף 4 אינו נכון.

נאוה סבר: אני אמרתי: במקום להלאות אתכם תמצתי את הסעיפים ולראיה אקריא מהדו"ח המלא ואוכיח לכם שהכול כתוב בדו"ח. אמרתי שזה תמצות. זה לא אחד על אחד, אבל זה חלק מהדו"ח המלא.

יואב פיסטינר: אני יכול לומר לך שאירוע פיצוץ הוא כל כך נדיר ובעיקרון אין תרחיש פיצוץ. גם אם כן, הטווח הוא מקומי בלבד. בזמנו ליוויתי את "גבעת הברכות" ולאור חוות הדעת שלנו קמה השכונה. ככל שאני זוכר, הסיכונים היו קבילים לגמרי.

אבי בן-יוסף: מה זה סיכון קביל?

יואב פיסטינר: המשרד להגנת הסביבה קבע מה זה סיכון קביל ומה זה סיכון לא קביל. נקודת ההשקה בין קביל או לא קביל שיש איזשהו ערך מסוים שמעבר לו זה לא קביל.

אבי בן-יוסף: זאת אומרת שתאורטית, באופן יומיומי קיים סיכון חיים שם. תאורטית כל יום יכול להתרחש משהו, ומישהו יהיה בסיכון קביל בסביבה.

יואב פיסטינר: כמו שעופר אמר, מה שהשתנה זו שיטת החישוב, שהותאמה לטרמינולוגיה המקובלת בעולם. מה שחושבים היום זה לא בהכרח מה שחשבו אתמול או מה שיחשבו מחר.

שלמה מושיץ: אנו מודעים לעובדה שקיימת במקום סכנה ואף אחד לא מנסה להתכחש לה. הוויכוח הוא על עוצמתה. בדו"ח שלכם בסעיף 2-5 יש רשימת המלצות להפחתת הסיכונים. אני רוצה לשאול שאלה מאוד פשוטה: האם במסגרת הנפקת הדו"ח לתש"ן, ההמלצות הללו בוצעו? או שמא בוצעו בחלקן? מה נמצא בהליכי ביצוע? מה לא מבוצע? אנחנו ערים לעובדה שהמכלים יישארו במקומם עוד זמן לא מבוטל, אבל אנחנו רוצים להיות רגועים שהסיכונים שקיימים וההמלצות להקטנתם, מתבצעים בפועל.

יואב פיסטינר: ככל שאני יודע, התשובה היא כן.

רפי רגב - נציג תש"ן: הדבר החשוב ביותר שצריך לצאת כמסר מפה, הוא שתש"ן רוצים לצאת מפה. המקום הזה לא טוב לנו מהרבה סיבות:

- משום שפונקציונלית אי אפשר לגדול פה.

- משום שאנחנו משלמים המון כסף ארנונה. ועוד.

לנו כארגון זה לא טוב, לרבות הקרבה לאנשים, שהיא מאוד לא טובה. המציאות שנוצרה, לא טובה. אנחנו רוצים לעזוב מהר ככל האפשר ומתכננים היום את התוכנית הזו. התהליך הזה לקח לנו הרבה שנים, אבל בסופו של דבר אנחנו מגיעים לנקודה חשובה ונכונה. אני חושב שמטרת התוכנית הזו לפנות כאן את השטח ולעבור לקרקעות הצפון. אנחנו יושבים היום על שטח של כ- 300 דונם באלרואי. עודו 870 דונם בשטח טרמינל הדלק. יש לנו חוות מכלים בנמל בדלק שנפנה כשליש ממנו. משטח של כ- 1.200 דונם, אנו יורדים ל- 600 דונם בקרקעות הצפון. מדובר באזור שהוא ממילא רווי ויהיה קצת יותר רווי. במהלך השנים, החברה ביצעה וממשיכה לבצע סדרה של פעולות כדי להפחית סיכונים וכדי להפחית את הפליטות,



קרית - טבעון

הכול כדי למנוע כל אירוע זליגה ומצב שעלול לסכן את התושבים. אנחנו סבורים שאין מניעה שהמינהל יתכן את השכונה החדשה. התהליך של תכנון ואישור יכול לארוך שנים ולכן אין מניעה שהתהליך ימשיך קדימה. אנחנו מאוד מקווים, שבשלב מסויים התוכנית תאושר וגם אנחנו נוכל לעזוב. אך כל עוד לא עזבנו, אנחנו עושים את כל המאמצים להבטיח שהמקום הזה יפעל על הצד הטוב ביותר מכל היבטי הבטיחות.

עמית אבני: כתוב בדוח ואני מצטט: "מקורות ההצתה יכולים להיווצר עקב היווצרות חשמל סטטי בעת הזרמה של הדלק ו/או עקב חשיפת מקור חום אקראי, עקב ביצוע עבודות ריתוך לא מבוקרות וכדו". צריך להתייחס גם לזה.

ראש המועצה: יואב התייחס לזה. אני אומר שגם זה נתון שהמשרד להגנת הסביבה חשף אליו ומתמודד אתו.

עמית אבני: אנחנו - מגישי הבקשה לזימון הישיבה שלא מן המניין, הכנו כמה המלצות.

ראש המועצה: אני כבר אומר: לא תהיה שום הצבעה. אתה יכול להמליץ המלצה אבל אני לא אביא אותה להצבעה. יש פה אנשי מקצוע ואנחנו נקשיב להם ולא לכם.

שמואל שמחון: נמצאת פה עוד אשת מקצוע מהקואליציה לבריאות הציבור. כדאי לאפשר לה לדבר.

מעיינ חיים - רכזת איכות אוויר בקואליציה לבריאות הציבור: למודל הסיכון שהשתנה בשנת 2011 קוראים מסמך מרחקי הפרדה וכל מי שרוצה, יכול לקרוא גרסה מפורטת שלו באתר שלנו. גם לפי ההנחיות וההצעות החדשות, וגם אם הולכים לפי ההנחיות של המשרד להגנת הסביבה למקום קיים, לפי הסקר של לשם שפר עדיין מרחק הסיכון הוא 255 מ'.

נאוה סבר: הועברה אלי שאלה מהקהל ואני אקריא אותה: האם אפשר לתת היתר רעלים על סמך סקר הסיכונים?

ראש המועצה: כן. עובדה היא שניתן היתר רעלים.

ורד רוים - סגנית מנכ"ל איגוד ערים: גם בשנת 2011 וגם עכשיו רואים שיש בעיה. השאלה איך פותרים אותה. בינתיים, עד שתשיין ייצאו מפה וזה לא יקרה מחר בבוקר, אני דווקא רוצה לשאול האם נבחנו עוד אמצעים פסיביים, כמו לדוגמא שינוי פני השטח של המאצרות? האם אפשר לבנות איזשהו קיר אש שיגרום לכך שאפקט הקרינה לא יגיע לבתי המגורים?

ראש המועצה: זו אינה הרזולוציה שאנחנו נכנסים אליה בישיבה כזו. אני מציע להעלות דברים על הכתב ולפנות לשלמה כץ - מנהל המחוז, אשר יביע את עמדתו. עובדה היא שבשורה התחתונה ההיתר ניתן לפני חודש ומתחדש כל שנה והוא מאוד מחמיר, למרות שהמשרד מודע לכל האלמנטים.

נאוה סבר: אתה חוזר ומפנה את האצבע למשרד להגנת הסביבה, למרות שאנחנו חושבים, לפחות חלקנו, שאתה כראש המועצה הוא זה שאחראי שהדברים יבוצעו. לא ברור לנו למה משך שלוש שנים לא קידמת את הדברים האלה. אני רוצה להתייחס למה שעופר אמר לגבי קואליציה שמתנגדת להעברת המכלים לקרקעות הצפון: לפני יותר משנה אני העליתי הצעה לסדר, שדיברה בדיוק על הנושא הזה עם המלצות לדרישות שהמועצה תפנה לתשיין במסגרת ההעברה, לצורך הסדרת הבטיחות כנגד רעידות אדמה ומלחמה, כדי שהמקום יהיה הרבה יותר בטוח בעתות שגרה ובעתות חירום. לפיכך, הקואליציה של המועצה הייתה בפירוש בעד העברת המכלים ואני לא יודעת למי עופר התייחס בדבריו. יש פה הסכמה שהמכלים יעברו מכאן כמה שיותר מהר וההתמקדות היא כל הזמן בנושא



קרית-טבעון

הזה, ולא באמצעים להפחתת הסיכון כשהמכלים עדיין כאן. יש המלצות בסקר של תשי"ן שבחלקן יושמו, לא כולם. האם זה נכון?
רפי רגב: כל הדברים שכתוב לגביהם שהם בהליכי יישום, ברובם הגדול כבר יושמו.

ראש המועצה: זה גם מה שנאמר ע"י המשרד להגנת הסביבה.
נאוה סבר: זה מצויין ואני מאוד שמחה על כך. נשאלת השאלה מדוע לא יכולנו לקיים את הדיון הזה כבר לפני שלוש שנים ולשמוע את זה כבר אז? המינהל העביר שורה של המלצות, שאת חלקן ורד רוס גם ציינה לגבי השבתת רמת הסיכון, כמו: השבתת מכלים בודדים. אנחנו רואים שהמכל הצפוני בסמוך לאלרואי מושבת. מה עם המכלים שקרובים לאלרואי והחלפת סוגי הדלק לדלקים פחות נפיצים כמו סולר? הקטנת שטח המאצרות? הקטנת שטח הפנים ואמצעים אחרים? למה שלא נקבל המלצות שיושמו מתשי"ן, כל עוד הם נמצאים כאן, כדי להקטין את רמת הסיכון.

ראש המועצה: הם יעשו את זה בדיאלוג בינם לבין המשרד להגנת הסביבה.
נאוה סבר: ומה עם המועצה? איפה המועצה?

ראש המועצה: המועצה תסמוך על הגורם הממשלתי שנושא באחריות החוקית לבצע את הפיקוח הזה. ככל שאנחנו נחוש שהגורם הממשלתי אינו עושה את עבודתו כהלכה – אנחנו נתערב. מכיוון שאנחנו חושבים שהגורם הממשלתי עושה את עבודתו כהלכה, אנחנו לא מוצאים שום סיבה להתערב בעבודה המקצועית שהוא מבצע.

נאוה סבר: יש עוד נושא שלא נבדק: המכלים נמצאים במורד הגבעה, שפי שראינו בתכנון של השכונה החדשה. הגבעה מאוד תלולה וכוון הרוח הוא ממערב לעבר מעלה הגבעה. במקרה שתפרוץ שם שריפה, כל הסיכויים שהרוח תיקח את האש במעלה הגבעה, שגם מיוערת בלא מעט אורנים, והשכונה שנמצאת במעלה הגבעה – גבעת הבריכות, תהיה בסכנה חמורה. ראינו מה קרה בקיץ האחרון באירוע השריפה ברחובות כרמל-קק"ל-זבולון. השריפה, אם תפרוץ שם חלילה, עלולה להיות ברמה הרבה יותר חמורה ואין בכלל התייחסות לזה.

שלמה מושיץ: לגבי שאלתך מה המועצה עושה, אני יכול לומר לך מה בזמנו עשינו: גם אנחנו היינו רגישים לנושא הבטיחות. וועדת ביקורת שאני עמדתי בראשה, העלתה בפני מבקר המועצה הקודם את הנושא וביקשנו ממנו לתאם לנו פגישה בחוות המכלים, כדי לוודא שאכן הם יציגו לנו את כל האמצעים להגנה. היינו שם בביקור והוצגו בפנינו כל אמצעי ההגנה שנקטים ומה נעשה בנושא. בתור נציגי המועצה יכולנו לבוא באותו מועד ולאשר שכל ההמלצות שחייבו את תשי"ן לבצע נעשו נכון לאותו מועד. יכול להיות שאני אעביר את ההמלצה למבקר המועצה הנוכחי, כדי לתאם סיור מודרך בחוות המכלים.

נאוה סבר: אין ויכוח על זה. אנחנו גם שמענו את ההמלצות שלהם אבל אנחנו ביקשנו ליישם המלצות מחמירות יותר שייקבעו עכשיו.

ראש המועצה: עכשיו את רואה למה אני מתעקש שהנושא הזה צריך להיות באחריות המשרד להגנת הסביבה? כי זה נושא מקצועי פר-אקסלנס.

נאוה סבר: אתה כראש מועצה – תפקידך לפעול כדי שהדברים הללו ייושמו.

ראש המועצה: אני לא מקל ראש באחריות של צד שלישי. אנחנו בקשר עם המשרד להגנת הסביבה, עם איגוד ערים ועם תשי"ן בהרבה פגישות עבודה ובהרבה טלפונים ועם מסמכים. אם זו לא דאגה – מהי דאגה? אני עומד על דעתי שהיתר הרעלים שניתן לתשי"ן לפני כחודש {אני יודע עליו ובדקתי



לגביו { ניתן כשרוב הדברים הללו שאת עוסקת בהם - נבדקו. זאת הסמכות של המשרד להגנת הסביבה והוא צריך לממש אותה. אם אני הייתי מתרשם לרגע שהיא לא מבוצעת, בוודאי שהייתי נכנס לזה בצורה מאוד אקטיבית. אבל אני רואה שהמשרד עושה עבודה טובה, לפחות לגבי מה שאני רואה אז למה אני צריך להתערב בעבודתו, כשזו סמכותו ואחריותו עפ"י חוק?

נאוה סבר: הדברים ייבחנו עפ"י מבחן התוצאה.

ראש המועצה: הקשבתי ועניתי לך. אז מספיק עם זה.

נאוה סבר: בוא תקבל את ההמלצות שלנו.

ראש המועצה: אני לא מקבל שום המלצות. אני לא הגורם המקצועי. יש גורם מקצועי ואני מאמין בשלמה כך, בעופר דרסלר וברפי רגב. אני מאמין בהם ואני גאה בזה.

עמית אבני: בשם ארבעת החברים שחתמו על הבקשה לזמן את הדיון הזה, אני מקריא את המלצותינו:

1. המועצה תפעל ליישום מידי של כל ההמלצות המפורטות בסקרים להקטנת רמת ורדיוס הסיכון (במיוחד ההמלצות המפורטות בדו"ח ממ"י).
2. תש"ן יחוייבו להעביר למועצה ולפרסם בעיתונות המקומית ובאתר המועצה דוחות ניטור ובקרה שבועיים / חודשיים.
3. יוצא צו סגירה מידי במידה ולא ייושמו ההמלצות, לא יועברו דוחות ניטור ובקרה, יתרחשו תקלות בתדירות גבוהה או תקלות חמורות.
4. ראש המועצה יפעל באופן מידי מול כל הגורמים הנדרשים לזירוז העברת המכלים.
5. פרסום הסקרים במלואם באתר המועצה.

ראש המועצה: אני לא מתכוון להתייחס להמלצות הללו. הדבר היחיד שאני מתכוון לעשות הוא לקבל את המלצתו של שלמה מושיץ, לערוך ביקור בחוות המכלים. כל חברי המליאה יקבלו הודעה לגבי המועד ויוכלו להצטרף. יש לנו משרד להגנת סביבה ואיגוד ערים להגנת סביבה שאנחנו יכולים להיות גאים בעבודה שלהם. הם שומרים עלינו - תושבי טבעון, ומהבחינה הזאת אנחנו סומכים את ידינו על הגורמים המקצועיים.

תודה רבה לכולם. הישיבה הסתיימה!

הישיבה ננעלה בשעה 20:00.

יאיר אודם
מנכ"ל המועצה

דוד אריאלי
ראש המועצה